M E M E N T O

Vándorgyûlések 2001

Erdélyi magyar közgazdászaink számára az RMKT, a RIF és az MKT évi vándorgyûlései a gazdasági tudástranszfer nemcsak megszokott, de tartalmas, újszerû és igényelt forrása. Ezek a találkozók a szakmai kompetencia erõsítésének és a gazdasági kultúra terjesztésének fontos melegágyai. Társaságunk országos vezetõsége kiemelten menedzseli ezeket a rendezvényeket. Az ezévi rendezvényeink menetrendje, témái, feltételrendszere kialakult. Az RMKT országos vezetõségének 2001. február 23-án tartott ülésének határozata alapján lényeges újítások történnek a vándorgyûlések szervezésében és lebonyolításában.

Az ezévi **RMKT tizedik (jubileumi) Vándorgyûlése** 2001. szeptember 28–30-án lesz Sepsiszentgyörgyön **„Vállalkozásfejlesztés – Környezetgazdálkodás"** címmel. A két félnapos plenáris elõadássorozaton a résztvevõk meghallgatnak három magyarországi, öt hazai magyar és két román, a szakmában elismert neves elõadót. A harmadik félnapon a résztvevõk három szekcióban – **vállalkozásfejlesztés, területfejlesztés és környezetgazdálkodás** témakörökben –, vitaindítók alapján, megtárgyalják az illetõ területek legidõszerûbb szakmai kérdéseit. A rendezvény a szokásos ünnepi „szórakozás" mûsorával fejezõdik be. A rendezvény részletes feltételrendszerét a társaság irodája idejében közli helyi szervezeteinkkel és a médiával.

Az RMKT Ifjúsági Frakciójának **III. Találkozójára** 2001. március 22-25. között kerül sor, Csíksomlyón, a Jakab Antal Tanul-

A kereskedelmi iskolák történetébõl

1. Kereskedelmi Akadémia Aradon

Egy felszólalással kezdõdött?

Bettelheim Vilmos, az aradi kereskedelmi testület akkori elnöke 1883. március 6-án a törvényhatósági bizottság közgyûlésén annak a szükségességét elemezte, hogy Aradon egy kereskedelmi szakiskola induljon. Sok huzavona után, az 1885–86-os tanévben beindult Arad szabad királyi város kereskedelmi középtanodája.

A kereskedelmi középtanodában tanított tantárgyak a következõk voltak: magyar nyelv és irodalom, német nyelv, francia nyelv, földrajz, történelem, mennyiségtan, vegytan, természettan, kereskedelmi számtan, könyvvitel, levelezés és irodai munkálatok, áruismeret, váltó- és kereskedelmi jog, illetve pénzügyismeret.

A tanulók felvételének feltétele volt a gimnázium, vagy reáliskola, vagy pedig a polgári iskola IV. osztályának sikeres elvégzése, a 14. életév betöltése. E feltételek mellett a jelölt felvételi vizsgára jelentkezhetett. Elsõ tanévben a rendes tanulók évi 50 forint tandíjat, a rendkívüliek pedig minden látogatott tantárgy után 4 forintot fizettek. A könyvtár céljaira évente 3 forintot adott minden diák. A tanárok az elsõ idõben a fõreál gimnáziumból vagy a középiskolából verbuválódtak.

Az elsõ év végi vizsgán 1 tanuló felelt meg jelesül, 6 jónak, 19 elégségesnek mutatkozott, 6 tanulót javítóvizsgára utaltak, 4-et osztályismétlésre, míg 4 tanulót gyenge képesség és szorgalom miatt kizártak (Ábrai Lajos igazgató jelentésébõl). A középiskola már a második tanév végén1887-ben a vallás és közoktatási minisztertõl jogot kapott az akadémia cím viselésére, Ábrai igazgatót pedig hosszabb tapasztalatszerzésre külföldi útra küldi. Az elsõ érettségi vizsga jól sikerült. Ez megerõsítette a bizalmat az aradi kereskedelmi akadémia iránt, amely nagy értékû támogatásokban konkretizálódott. Így a könyvtár, a régi pénzek gyûjteménye, a vegytani szertár vagy a térképek gyûjteménye hamarosan a város rangos intézményévé avatta az iskolát.

1889-ben a város gyûjtést indított önálló épület megszerzésére. A telket a város ingyen adta, s az építési felügyeletet Salacz Gyula polgármesterre bízta. Az épület az 1890–91-es tanévre el is készült. Az épületben ma is kereskedelmi iskola (Colegiul Naþional Tehnic Economic Arad) mûködik. Az 1918-as változásokat ez az intézmény is megszenvedte, Trianon után pedig kizárólag román nyelven folyt a tanítás.

A második világháború után, a Groza-kormány liberalizálódási hullámában magyar tagozat indult. 1952–53-ban 12 diák érettségizett áruismereti szakon, a következõ tanévben 33-an, utoljára 1955-ben alig 26-on végeztek magyar nyelven könyvelõi szakon.

Az intézményben jeles személyiségek is tanítottak, illetve tanultak. Évtizedekig volt igazgató dr. Ábrai Lajos, majd 35 esztendõn át Vasile Suciu. Olyan tanárok oktattak, mint dr. Jancsó Benedek, Rózsa Antal, Kabdebó Lajos, Bartha Antal, Alexandru Redas vagy Silviu Szentesi. Az Aradi Kereskedelmi Iskola tanulója volt Andrényi Gusztáv, Záray Ödön vagy a késõbbi aradi rektor, Gheorghe Pãcurariu.

Ma az iskolában csak román nyelven folyik a tanítás, Arad megye egyik kiváló oktatási intézménye, benne nappali és esti tagozatú líceumi osztályok, szakiskola és posztliceális oktatás mûködik. Az építõk és építtetõk emlékét csak sárguló lapok õrzik, ám az egykori magyar pedagógusok munkájának emléke ma is él.

Matekovits Mihály